

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв України

**МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ
У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ**

Методичні рекомендації
для вищих навчальних закладів
культури і мистецтв I–II рівнів акредитації

Спеціальність
“Бібліотечна справа”

Київ 2007

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв України

**МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ
У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ**

Методичні рекомендації
для вищих навчальних закладів
культури і мистецтв I–II рівнів акредитації

Спеціальність
“Бібліотечна справа”

Київ 2007

Видання здійснено на замовлення Державного методичного центру навчальних закладів культури і мистецтв України

МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Методичні рекомендації
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I–II рівнів акредитації. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. – 16 с.

Укладач	З. Л. Нікітіна – викладач Тульчинського училища культури
Рецензенти:	Т. С. Дяченко – викладач Житомирського училища культури і мистецтв ім. І. Огієнка А. І. Лисенко – зав. заочним відділом КВНЗ “Київське обласне училище культури і мистецтв”, викладач-методист
Редактор	Н. А. Кавун
Відповідальний за випуск	Т. Ф. Стронько

Навчальне видання

Формат 60×84/16. Папір офсетний. Друк ризографічний
Ум. друк. арк. 0,93. Наклад 100 прим.

ПП “НОВА КНИГА”

21029, м. Вінниця, вул. Квятека, 20;

Тел./факс: (0432) 52-34-82, 52-34-81

E-mail: zbut@novaknyha.kom.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виробників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 2646 від 11.10.2006 р.

© Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв України, 2007

ПЛАН

I. Обґрунтування актуальності міжпредметних зв'язків у навчально-виховному процесі.

II. Зарубіжна література у системі дисциплін професійно-практичної підготовки спеціалістів бібліотечної справи.

III. Шляхи формування професійних знань і навичок на заняттях із зарубіжної літератури:

- формування читацької культури студентів;
- розвиток навичок індивідуального керівництва читанням школярів;
- застосування навичок аналітико-синтетичної обробки документів на заняттях зарубіжної літератури;
- використання різноманітних форм популяризації художньої літератури;
- довідково-бібліографічна робота студентів у процесі вивчення зарубіжної літератури;
- літературно-красознавча діяльність студентів.

IV. Висновки.

I. Мета координації, узгодження діяльності викладача-філолога з викладачами бібліотечних дисциплін – формування у процесі вивчення зарубіжної літератури професійних знань, умінь, навичок, потрібних студентам спеціальності “Бібліотечна справа”.

Необхідність такої координації пояснюється не особистим бажанням викладача. До таких дій його зобов'язує перш за все те, що література входить у цикл дисциплін професійно-практичної підготовки. Викладання зарубіжної літератури як предмета загальноосвітньої підготовки (I, II, III навчальні семестри) також підпорядковане здійсненню міжпредметних зв'язків.

Перед викладачами, які працюють в училищах культури, культури і мистецтв, стоїть подвійне завдання: виховання культурного читача і участь у формуванні майбутніх спеціалістів. Тому нагальним є питання використання міжпредметних зв'язків в освітній і виховній роботі філолога. Викладач повинен бути достатньо обізнаним у змісті міжпредметних зв'язків, переконаним в їх необхідності; володіти прак-

тичними вміннями здійснювати їх у своїй роботі. Для налагодження особистих контактів у сфері міжпредметних зв'язків словеснику необхідно ознайомитись з програмами, підручниками з тих дисциплін, які мають певну спорідненість, "точки зіткнення" з філологічним циклом.

Це такі дисципліни, як історія, музична література, історія образотворчого мистецтва, історія театру, історія кіно, низка дисциплін, що вивчаються студентами спеціальності "Бібліотечна справа".

Існує методичний термін "фонові знання" і термін "міжпредметні зв'язки". Фоновими називаються знання, що мають інформаційно-культурологічний характер і не завжди прямо пов'язані з художнім текстом, проте без них розуміння тексту неможливе. "Фонові знання" виступають як засіб осягнення художнього тексту.

Термін "міжпредметні зв'язки" використовується у широкому і вузькому значеннях. "У вузькому вони розглядаються як умова, що забезпечує узгодженість навчальних програм і підручників з різних дисциплін. У широкому – як дидактична умова, що забезпечує не тільки систему знань учнів, а й розвиток їхніх пізнавальних здібностей, інтересів, розумової діяльності".¹ У процесі цілеспрямованої навчальної діяльності будь-який викладач використовує і фонові знання, і міжпредметні зв'язки.

II. Зарубіжна література, емоційно впливаючи на розум і серце молоді, є активним засобом формування її світогляду, переконань, естетичних смаків. Книга – це мистецтво слова. Книга – це порадник і друг. Книга є основним засобом самоосвіти людини. Але що людина читає, як розуміє прочитане, як вплинула на неї книга – ці і ряд інших подібних питань не можуть не хвилювати словесника. Викладач-філолог зобов'язаний виховати культурного читача, прищепити смак до читання високохудожніх творів, навчити відрізняти справжні витвори словесного мистецтва від низькопробного читива.

Відбувається своєрідна "еволюція" у сприйнятті студентами зарубіжної літератури – від літератури як загальноосвітнього предмета до формування професійного усвідомлення необхідності вивчення даної

¹ С. І. Сафарян "Фонові знання – база, що забезпечує поглиблене прочитання твору"

дисципліни.

Відповідно до навчального плану координація міжпредметних зв'язків починається, продовжується і поширюється у такій послідовності:

Зарубіжна література	Назва дисциплін бібліотечного циклу	Розподіл вивчення дисциплін за семестрами
Предмет загальноосвітньої підготовки (I – III семестри)	Основи документознавства	I – II семестри
	Бібліотечні фонди	II – III семестри
	Основи АСОД	II – IV семестри
Зарубіжна література	Бібліотечні інформаційно-пошукові системи	III – IV семестри
	Обслуговування в бібліотеці	III – VI семестри
Дисципліна професійно-практичної підготовки (IV–VI семестри)	Бібліографічна діяльність	III – VI семестри
	Бібліотечне краєзнавство	V семестр

Водночас слід зауважити, що здійснення міжпредметних зв'язків не обмежується будь-якою строго визначеною системою. Наприклад, філолог не позбавлений можливості звертатись до анотування чи реферування лише тому, що дисципліна, яка містить ці розділи, студентами ще не вивчалась.

Визначасмо основні теми, питання, найпридатніші для здійснення

міжпредметних зв'язків, узгодження діяльності викладача-філолога і викладачів бібліотечних дисциплін.

“Основи документознавства”

- Довідкові видання. Словники. Функціональне призначення. Лінгвістичні словники.
- Видання за ступенем аналітико-синтетичної обробки документів.
- Види оглядів.
- Періодичні видання.
- Видання для дітей.

“Бібліотечні фонди”

- Бібліотечні фонди – основа діяльності бібліотек.
- Вивчення бібліотечного фонду.
- Система документопостачання бібліотек.
- Передплата періодичних видань.

“Основи АСОД”

- Реферування документів.
- Складання оглядів.
- Анотування документів.

“Бібліотечні інформаційно-пошукові системи”

- Довідково-бібліографічний апарат бібліотеки.

“Обслуговування в бібліотеці”

- Фронтальне і групове (масове) обслуговування користувачів бібліотек.
- Формування інформаційної культури і культури читання користувачів бібліотек.
- Популяризація художньої літератури.

“Бібліографічна діяльність”

- Методика підготовки та проведення бібліографічних оглядів.
- Бібліографічна діяльність бібліотек з дитячою літературою.
- Використання бібліографічних рекомендаційних посібників у роботі бібліотек.

“Бібліотечне краєзнавство”

- Популяризація літератури з краєзнавства і обслуговування абонентів.
- Довідково-бібліографічний апарат на допомогу краєзнавству.
- Оформлення тематичної папки (альбому) матеріалів з краєзнавства.

III. Студенти, які опановують спеціальність “Бібліотечна справа”, в процесі навчання усвідомлюють, що бібліотечні фонди, як складова частина інформаційних ресурсів держави, являють собою національне багатство, мають велику духовну і матеріальну цінність. Де б не працював майбутній спеціаліст – у школі, вузі, сільській або місцевій бібліотеці – він повинен дбати про формування бібліотечного фонду.

У навчально-виховній роботі викладачу літератури найзручніше моделювати ситуацію, пов'язану з діяльністю майбутнього спеціаліста в навчальному закладі або в бібліотеці для дітей та юнацтва. На заняттях зарубіжної літератури зазначається, що в навчальних закладах бібліотекар, комплектуючи фонди, повинен, перш за все, задовольняти вимоги навчальних програм. Комплектування фондів не повинно відбуватися стихійно.

Важливим є питання вивчення бібліотечних фондів. Художня література – вагома частина цих фондів. Обізнаність у літературній спадщині письменників у майбутньому полегшить процес ознайомлення з фондом художньої літератури. Вивчаючи, як правило, один програмовий твір, словесник вимагає від студентів оглядових знань про інші творчі здобутки будь-якого письменника. Пропонується практичне завдання підготувати персональний роздільник: портрет письменника, дати життя, основні твори митця слова. Корисним є складання рекомендаційного списку творів письменника.

Читацьку культуру людини характеризує вміння вибрати потрібну книгу. Завдяки діям бібліотекаря у читачів виробляється звичка систематично читати кращі твори художньої літератури. Виховувати читацьку культуру бібліотекар може тільки тоді, коли сам володіє навичками вдумливої роботи над книгою, вмінням аналізувати її ідейний зміст.

З першого року навчання студенти ведуть щоденники читання, в яких записують відомості про прочитану книгу – хто її автор, яка назва, про що в ній розповідається; указуються вихідні дані книги (видавництво, рік видання, кількість сторінок). Форма записів про прочитаний твір може бути довільною (короткий зміст книги чи окремі уривки, крилаті вислови, характеристика образу).

Рівень підготовки студентів не завжди дозволяє глибоко проаналізувати той чи інший твір. Дехто читає, не замислюючись над прочитаним, стежачи лише за розвитком сюжету, не звертаючи уваги на художні деталі, на ключові фрази, символи. Студенти отримують зразки опорних планів, які допомагають їм виробити навички аналізу творів, вивчення біографій письменників.

План вивчення біографії письменника

1. Історична епоха, в якій жив письменник.
2. Умови, в яких формувався його внутрішній світ.
3. Роль книги в його духовному становленні.
4. Взаємовідносини письменника з владою.
5. Естетичний ідеал та громадська активність.
6. Життєві віхи біографії (дати).
7. Жанрово-тематичне багатство творів.
8. Значення життя і творчості письменника. Який поштовх вони дали для роздумів над вашим життям?

План аналізу епічного твору

1. Життєва основа твору.
2. Тематика і проблематика, жанр.
3. Форма оповіді (від імені автора, оповідача тощо).
4. Конфлікт.
5. Класифікація образів-персонажів за типологічними ознаками.
6. Композиція твору (експозиція, зав'язка, розвиток дії, перипетії, кульмінація, розв'язка, фінал).

7. Роль позасюжетних елементів (роль назви у розумінні теми, присвята, епіграф, описи, відступи). Мова художнього твору.
8. Ідея. Задум письменника і його втілення.

Характеристика художнього образу.

1. Портрет.
2. Як характеризують героя предмети, що його оточують.
3. Поведінка, вчинки героя, душевні переживання.
4. Ставлення героя до інших персонажів.
5. Світогляд.
6. Мова героя.
7. Роль деталей у розкритті характеру.
8. Характеристика героя іншими персонажами.
9. Авторська характеристика.
10. Читацьке сприйняття та оцінка образу в критичній літературі.

В умовах, коли користувачами є діти, постає проблема індивідуального керівництва читанням. Студенти мають усвідомити, що в роботі з дітьми треба використовувати різні форми і методи індивідуального підходу, зважати на вікові особливості, нахили, запити. Дітей треба навчити вивчати книгу, прищеплювати їм навички перегляду творів. На заняттях із зарубіжної літератури студенти демонструють свої уміння якомога швидше сформуванню загального уявлення про книгу. Перегляд книги починається з титульного листа. У художніх творах назва часто має образний характер і мало допомагає у визначенні змісту. Важливі відомості можна отримати, прочитавши видавничу анотацію і передмову. Велику допомогу надає зміст, в якому є послідовний перелік розділів. Поліграфічне оформлення також характеризує книгу, тому необхідно переглянути ілюстрації та інші графічні матеріали.

У роботі з дітьми обмін книг варто супроводжувати невеликими бесідами. На заняттях із зарубіжної літератури студенти отримують завдання розробити питання для співбесіди. В ході бесіди необхідно з'ясувати, як читач зрозумів зміст прочитаного твору, що сподобалось

чи не сподобалось і чому, які моральні норми він бере до свого арсеналу. Розробку питань для спілкування з юними читачами пропонуємо в процесі вивчення таких творів, як “Любов до життя” Д. Лондона, “Старий і море” Е. Хемінгуей, “Капітани піску” Ж. Амаду, оповідання А. Чехова, І. Буніна тощо. Така робота потребує вдумливого прочитання художніх творів, виробляє навички формулювання чітких питань, уміння відділяти головне від другорядного.

Орієнтовні питання для проведення бесід

Е. Хемінгуей “Старий і море”.

Тема людської мужності

1. Яка портретна деталь свідчить про мужність, духовну силу Сантьяго?
2. Яке ставлення старого до риби?
3. Як характеризує героя така його думка: “Як добре, що нам не доводиться вбивати сонце, місяць і зірки”?
4. Старий розумів, що акули знищать рибу. Чому він так наполегливо відбивався від них?
5. В яких фразах найсуттєвіше висловлена головна думка про людину?
6. Який настрій викликає повість? Чому?
7. Чи можна вважати повість притчею?

А. де Сент-Екзюпері “Маленький принц”

Тема: “Справжні і фальшиві цінності в казці “Маленький принц”

1. Система образів у казці (Які образи вам запам’яталися?)
2. Охарактеризуйте образ Маленького принца.
3. Сподобались чи не сподобались вам жителі астероїдів? Чому?
4. Принц і Лис. Ідейна роль Лиса (Що Лис допоміг зрозуміти Принцу?)
5. Яка роль Лютчика у побудові казки, в розвитку сюжету?
6. Значення образу Змії (Яку роль відіграла в казці Змія?)

7. Роль і місце малюнків (Чи звернули ви увагу на малюнки? Чи допомогли вони зрозуміти зміст казки?)

Засвоєнню вивченого матеріалу і формуванню професійних навичок сприяє підготовка студентами розповідей про найцікавіші епізоди з прочитаної книги, стисла передача її змісту, обірвана на цікавому епізоді розповідь.

Немало зусиль треба докласти, навчаючи студентів стисло передавати зміст книги. Деякі студенти, як молодші школярі, передають зміст дуже близько до тексту, по сторінках. За допомогою питань, опорних планів вчимо їх “відриватися” від тексту, знаходити свої слова, поступово виробляємо уміння, навички анотування художніх творів.

Анотування художньої літератури досить складний процес, проте бібліотекар повинен його опанувати. Прочитання творів студентами старших курсів контролюється шляхом анотування. У процесі складання анотацій необхідно розкрити заголовок, назвати головних героїв, стисло розповісти про їх долю, знайти у книзі епізоди, які можна включити до анотації. Іноді важливими можуть бути відомості про автора.

Приклади анотацій

М. Метерлінк “Синій Птах”

У різдвяну ніч в хатинку дроворуба до хлопчика Тільгіль і дівчинки Мігіль прийшла фея Берилонга. Вона подарувала дітям чарівну шапку з алмазом. Перевернеш алмаз – і оживають душі усіх речей та явищ, усіх рослин і тварин. За наказом феї діти починають шукати Синього Птаха. Разом з дітьми подорожують душі Вогню, Хліба і Води, Собаки і Кішки. Діти відвідали Країну Спогадів, Палац Ночі, Ліс і Кладовище, Сади Блаженств і Царство Майбутнього. Не раз дітям загрожувала небезпека. Інколи вони вважали, що Синій Птах у них в руках, але...

Діти шукають Синього Птаха, як людство шукає істину, шукає щастя.

Д. Олдрідж “Останній дюйм”

Долає повітряну бурю маленький літак “Остер”. Веде його...

10-річний Деві, а поруч з ним – скалічений акулою батько. Бен може тільки пояснити сину, як керувати машиною, що таке “останній дюйм”. Син виконав завдання неймовірної складності та подарував друге життя і батькові, і собі. Бен тільки тепер розуміє, що погано знав свого сина. “Хто міг подумати, що він здатен на таке!”. Прочитавши оповідання, ви дізнаєтесь про те, як батько і син виявили мужність під час польоту і порозумілися, подолали “останній дюйм”...

Студентам випускного курсу пропонуємо виявити на заняттях зарубіжної літератури уміння складати рекомендаційні бібліографічні описи “З чого починати?”, “Що читати далі?”. Систематизації знань з літератури і формуванню професійних навичок сприяє завдання скласти рекомендаційні списки для читання за жанрами і темами:

- Науково-фантастична та пригодницька література ХХ ст.
- Проблема людини і природи в творчості зарубіжних письменників у ХХ ст.
- Друга світова війна у дзеркалі літератури.
- Тема кохання на сторінках творів зарубіжних письменників.

У загальному обсязі годин, відведених на вивчення зарубіжної літератури, враховані години самостійного опрацювання студентами програмового матеріалу. Форми запису опрацьованого матеріалу довільні (щоденники читання, відгуки, хронологічні таблиці, тези, конспекти). Більш здібні студенти отримують теми для написання рефератів, які використовуються в залежності від об’єктів реферування: *монографічні та оглядові*.

Будь-який вид реферату потребує використання науково-критичної літератури. Проте студенти повинні знати, що критичні статті не можуть замінити прочитання художнього тексту. Біографічні, документальні матеріали, що стосуються історії написання твору, краще читати раніше тексту, а потім робити аналіз твору. Різноманітні пояснення, коментар до тексту необхідно використовувати паралельно з текстом. Конспектуючи статтю, доцільно звертатися до цитати з художнього тексту для підтвердження думки критика. Важливим є етичне питання: необхідно виробити у студентів звичку посилатися на автора, думки якого вони використали.

Групове (масове) обслуговування користувачів бібліотек передбачає різні форми пропаганди книги: читання вголос та переказ (для дітей), книжкові виставки, бесіди-огляди, літературні вечори, літературні читання, диспути, конференції, літературні ігри, подорожі, конкурси та ін. Ідентичні форми роботи використовуються на заняттях зарубіжної літератури та в позааудиторних заходах. Студенти залучаються до оформлення виставок. Наприклад, у зв’язку з вивченням творчості В. Маяковського влаштовується персональна виставка з таких розділів:

1. Твори письменника.
2. Література про його життя і творчий шлях.
3. В. Маяковський – художник.
4. В. Маяковський і музика.
5. Твори В. Маяковського у перекладах українською мовою.

Крім монографічних тем, на заняттях зарубіжної літератури вивчаються розділи оглядового характеру. З погляду ефективності, напередодні або на завершення вивчення таких розділів, практикуються і мають пізнавальне значення тематичні виставки. (“Письменники – лауреати Нобелівської премії”, “Україна у творчості зарубіжних письменників” та ін.).

Обговорення творів, читацькі конференції і диспути є не тільки формою поглиблення літературних знань студентів, але й засобом розвитку навичок і вмінь проведення таких заходів.

Читацькі конференції – це масові заходи, організовані словесником та бібліотекою. Проведенню таких конференцій передують кропітка організаційна та індивідуальна робота зі студентами. На конференції запрошуються значна кількість реципієнтів, тобто одержувачів інформації, які, за бажанням, теж можуть виступити у ролі відправників інформації. Водночас є прийнятним проведення конференцій у вузькому колі, тобто в академічних групах. Здебільшого, до такого типу занять звертаємось для закріплення, узагальнення вивченого програмового матеріалу:

- “Який літературний образ тобі найбільш сподобався і чим?”
- “Зображення жіночої долі на сторінках творів художньої літератури ХІХ ст.”

- Тема дитинства у творчості зарубіжних та українських письменників XIX–XX ст.”

Для вивчення літератури як дисципліни з циклу професійно-практичної підготовки необхідно шукати додаткові джерела, тому що підручників немає. Наявність картотеки і каталогів звільняє викладача і студента від стихійного перегляду маси книг, комплектів газет і журналів. Отримати необхідну інформацію допомагає довідково-бібліографічний апарат бібліотеки. Зрозуміло, що викладач-філолог зобов'язаний мати списки рекомендованої літератури з будь-яких тем. Однак недоцільно позбавляти студентів можливості виявити знання, набуті в процесі вивчення дисципліни “Бібліотечні інформаційно-пошукові системи”. Отримавши завдання самостійно задовольнити власну інформаційну потребу, вони удосконалюють довідково-бібліографічну роботу.

У кабінеті зарубіжної літератури обладнані і за участю студентів постійно поповнюються такі картотеки:

- картотека художніх творів, відзначених преміями;
- картотека статей з періодичних видань філологічного спрямування (“Зарубіжна література в навчальних закладах”, “Всесвітня література у середніх навчальних закладах України”).

Заслужують на увагу тематичні картотеки. Вони допомагають керувати читанням, підбирати найкращі з ідейно-художнього погляду книги для самостійного прочитання. Не втрачає своєї актуальності тематика морально-етичного характеру, тому вона відбита у тематичній картотеці. Кожна тема виділяється на центральному роздільнику. У межах теми література систематизована в алфавіті прізвищ авторів рекомендованих творів. (“Тема кохання, особистого щастя”, “Дружба і товаришування у художній літературі”, “Проблема добра і зла у сучасній зарубіжній літературі” та ін.).

Предметом постійної уваги словесників і бібліотекарів мають бути літературно-краєзнавчі матеріали. Мабуть, не знайти в нашій країні жодної області, де б не жили і не працювали видатні творці, майстри красного письменства. Фаховій підготовці студентів сприяє їхня краєзнавча робота. Вони збирають матеріал, в якому відображено літера-

турне життя області, та описують художні твори, присвячені подіям, що відбувалися в рідному краї минулих років і сьогодення. Все це має бути розписано на картках і зосереджено у спеціальній краєзнавчій картотеці, яка складається з таких розділів:

1. Літературне краєзнавство.
2. Рідний край в художній літературі.

Перший розділ подає книги, статті і дослідження про зв'язки окремих письменників минулого з рідним краєм, оглядові статті про письменників-земляків сучасного періоду.

Другий розділ включає картки з описом художніх творів минулого, в яких згадується рідний край, і картки про твори, що висвітлюють сучасне життя краю. Саме над сучасним краєзнавчим матеріалом працює актив кабінету літератури.

* * *

Таким чином, в процесі навчально-виховної роботи викладач-словесник прищеплює вихованцям любов до книги, формує високі художні смаки, прилучає молодь до великого духовного багатства, виробленого людством протягом віків. Водночас викладач літератури сприяє формуванню професійних знань, навичок студентів. Здійснення міжпредметних зв'язків моделює на заняттях зарубіжної літератури ситуації, коли майбутній спеціаліст починає відчувати себе комунікантом, який має задовольнити інформаційну потребу абонента бібліотеки.

Навчальна діяльність на заняттях зарубіжної літератури тісно переплітається з бібліотечно-бібліографічними формами і методами роботи: правилами користування бібліотечними фондами, індивідуальним керівництвом читанням, популяризацією художньої літератури, обслуговуванням користувачів бібліотек, аналітико-синтетичною переробкою інформації (анотування, реферування), бібліотечним краєзнавством тощо.

Складна і кропітка робота по підготовці фахівців бібліотечної справи буде успішною тоді, коли викладачі професійно-практичних дисциплін здійснюватимуть її за єдиним добре продуманим планом спільних, взаємопов'язаних дій. Міжпредметні зв'язки є тією умовою, яка:

- а) сприяє розвитку пізнавальних здібностей, розумової діяльності студентів;
- б) забезпечує узгодженість навчальних програм, взаємодію викладачів.

Координація, узгодженість навчальних програм є рушійною силою у формуванні майбутніх спеціалістів.

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

1. *Короткий термінологічний словник із бібліографознавства та соціальної інформатики.* – К: Кн. палата України, 1999.
2. *Навчальна програма з дисципліни “Основи аналітико-синтетичної обробки документів”*, 2004.
3. *Навчальна програма з дисципліни “Основи документознавства”.* – ДМЦНЗКіМ, 2004.
4. *Навчальна програма з дисципліни “Обслуговування в бібліотеці”.* – ДМЦНЗКіМ, 2005.
5. *Навчальна програма з дисципліни “Бібліографічна діяльність”.* – ДМЦНЗКіМ, 2004.
6. *Сафарян С. І.* Використання фонових знань: засади, прийоми // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2002. – № 1.
7. *Сафарян С. І.* Фонові знання – база, що забезпечує поглиблене прочитання твору // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2003. – № 3.
8. *Библиотечно-библиографические знания – школьникам: практическое пособие для руководителей детского чтения.* – М: Книга, 1982.
9. *Осипов В. О.* Основы библиографии и изучение книги: Учебн. пособие. – М.: Книга, 1985.